წელიწადი 1-ლი № 7

რედაქციის მისამართი პუშკინის ქუჩა სახლი გოკიელოვისა „ძმობის“ სტამბა-ში. ქ. ქუთაისი

ხუთშაბათი 25 მაისი

რედაქტორი: კატო მიქელაძე

გამომცემელი ქალთა კლუბი

გაზეთის ფასი:	
1 წლით	6 მ.
6 თვით	3 მ. 50 კ.
1 ნახ. თვ.	1 მ. 80 კ.
1 თვით	80 კ.

განცხადების ფასი:	
პირველ გვერდზე	[illegible]
უკანასკნელ გვერ.	15 კ.
სამგლოვიარო განცხადება	5 მ.

ხმა ქართველი ქალისა

ფასი 10 კ. | ყოველკვირეული საპოლიტიკო სამეცნიერო და სალიტერატურო გაზეთი | ფასი 10 კ.

ქალებო, დაარსეთ სოფლათ ქალთა კავშირები!

ამხანაგებისა და თანამგრძნობთა საყურადღებოთ.

ამხანაგებო, გაზეთი „ხმა ქართველი ქალისა“ თქვენი ჭირისა და ლხინის მოზიარე გაზეთია. მის განსამტკიცებლათ და გასავრცელებლათ საჭიროა თქვენი ნივთიერი და ზნეობრივი დახმარება. მოგვეხმარეთ ნივთით და კალმით, მოგვაწოდეთ კორესპონდენციები და ლიტერატურული თუ მეცნიერული მომენტისა და მიზნის შესაფერი წერილები! მოაწყვეთ დაბა ქალაქებში აგენტურა გაზეთის გასასაღებლათ.

რედაქცია

ქუთაისის საერთო ქალთა კლუბის წევრთა საყურადღებოთ

ქუთაისის საერთო ქალთა პოლიტიკური კლუბის კრება დანიშნულია ყოველ კვირას საღამოს 7 საათზე ქალაქის სამკითხველოში, ვთხოვთ ამხანაგებს ნუ დააგვიანებენ მოსვლას, რადგან დღეიდან $7^1/_2$ საათზე კრება უკვე გახსნილი იქნება.

III.

ქ. ქუთაისი 25 მაისი.

ვინც ცხოვრებასა და ისტორიას იცნობს მას არ შეუძლია უარჰყოს ის, რომ ქალებმა წარმოშვეს თვით იმ უმაღლეს სოციალურ თანამდებობაზედაც კი, სადაც დიდრობითი სქესი, როგორც ასეთი დაშვებული არ იყო დიდათ ნიჭიერი პიროვნებანი. ისტორია იცნობს არა ერთსა და ორს დიდი სახელმწიფოებრივი ნიჭით აღჭურვილს მეფე ქალებს, ისე, როგორათაც მრავალ უნიჭო მეფე მამაკაცებსაც, როგორც საქართველოში, ისე სხვა ქვეყნებშიაც.

ქალთა უფლების მტრებმა კარგათ იციან სისუსტე თავიანთი არგუმენტებისა და სადაც ასეთები არა სჭრის იქ ისინი საკითხს უტილიტარულ ნიადაგზე აყენებენ: „სასარგებლოა თუ არა ქალისათვის პოლიტიკური მოღვაწეობა“-ო?

და რომ დაგვიმტკიცონ უკანასკნელის მავნებლობა ქალებისათვის, გვიცხადებენ:

1) ქალის საზოგადო ასპარეზზე გამოსვლა შეუთანხმებელია დედის მოვალეობასთან.

2) რომ ასეთი გათანასწორება დედაკაცისა და მამაკაცის შრომისა ჩაკლავს ქალურს სინაზეს.

3) რომ ასეთი შრომა უფრო გაამწვავებს, ისედაც გამწვავებულს კონკურენციას და სხვა.

პირველს არგუმენტს,— დედის მოვალეობისას განსაკუთრებით ხაზს უსვამენ ჩვენი უფლების მტერნი და მომეტებულ წილათ ისეთი პირები, რომელთაც ღირსეულად არასოდეს არა ჰქონიათ შეგნებული მამობრივი მოვალეობა.

მაგრამ, მათი ასეთი მოსაზრებანი, რომ გულწრფელი იყოს ჩვენ შეგვეძლო გადაგვეღვა ის ძუძუ მწოვარა ბავშთა დედებისათვის, რომლებსაც დღეს ქალთა პოლიტიკურ მონობის დროს, მრავლათ ვხედავთ სხვა და ქიმიურ ფაბრიკებში 10—12 საათის განმავლობაში მომუშავეთ და რომლის წინააღმდეგი სრულიათ არაფერი აქვთ „დედობრივი მოვალეობის“ მყვირალ ქალთა უფლების მტრებს, მიუხედავათ იმისა, რომ ასეთს ადგილებში მუშაობა საწამლავათ მოქმედობს დედის ორგანიზმზე. მაგრამ თუნდაც რომ მიგვეღო დედების მოვალეობის და საზოგადო ასპარეზზე მოქმედების მიზან-შეუწონლობა, რა უნდა გვეპასუხნა იმ ქალებისათვის, რომლებიც არ გათხოვილან, ან უშვილონი არიან, და ან უდროოთ ქვრივი, რომელთაც საკუთარი შრომით უხვედებათ თავის თავისა, შვილებისა და ოჯახის რჩენა? ის, რომ რადგან თქვენ, დედები არა ხართ თოთო ბავშვებისა ამ ქვეყნათ ადგილი არა გაქვთო, თუ თავიანთი სქესის გაყიდვაზე მოუწოდოთ! არსებითად ამას მოითხოვს ქალთა უფლების მტერთა ლოღიკა. მაგრამ, რომელმა საღმა მოფიქრებამ სთქვა, რომ თუ ქალი ერთხელ დედა გახდა, ის მთელ თავის სიცოცხლეში ძიძაობის მეტს სხვას არაფერს აკეთებს?

ცხადია, როცა დედას ბავში აღსაზდელი ჰყავს, ის პარლამენტში სასიარულოთ ვერ მოიცლის და დედაკაცი რა გვარი უფლებიანიც არ იქნეს მაშინ. იმდენი დედობრივი სიყვარული ყოველთვის იქნება, რომ შვილების ზრუნვაზე მამაკაცების ღირიგება არ დასჭირდეს და ამ მხრივ ქალთა უფლების მტერთა შიში, რომ პოლიტიკურათ სწორ-უფლებიანი ქალები დედობრივ მოვალეობას უღალატებენ, იმდენათ უადგილოა, რამდენათაც ცბიერი.

საპარლამენტოთ მომზადებულს ქალს, იმდენი თავმოყვარეობა და მოქალაქური შეგნება ყოველთვის ექნება, რომ თავისი შვილის საზიანო არაფერი ჩაიდინოს, სანამ მისგან ბავში მზრუნველობას მოითხოვს. პატივმოყვარეობას შეუძლია მამაკაცებს დაავიწყოს მამობრივი მოვალეობა და ავიწყებს კიდეც და არა დედებს. ასეთი შეგნება დედობრივი მოვალეობისა მოქალაქურად შეგნებულს და უფლება მოსილ ქალებს კი არ აკლია, არამედ იმ ქალებს, რომლებიც მამაკაცების ტიკინებათ გარდაქცეულან და მათ სქესობრივათ მიზიდვის ცდაში და სავნებატკბილო ფუქსავატობაში შვილებიცა და ოჯახიც დავიწყებიათ.

რა ვუყოთ, რომ დედებს ზოგიერთ შემთხვევაში დრო არ ექნებათ პარლამენტის სკამზე ჯდომისა? განა ყველა მამაკაცები სახელმწიფო მოღვაწეებათ ითვლება? მომეტებული წილი მამაკაცებისა ისეთს შრომას კიდებს ხელს, რომლებიც პარლამენტის კარებს ვერც კი ხედავენ, მაგრამ ასეთი მოუცლელობა თუ მოუმზადებლობა დემოკრატიულად თავისუფალ ქვეყნებში მათი მოქალაქობრივი უფლების ასაყრელად არავის არ გამოუყენებია და ვერც გამოიყენებს. და ეხლა ჩვენ ვკითხულობთ რომელმა სამართალმა, სამართლიანობაზე და არა ძალმომრეობაზე დამყარებულმა კანონმა უნდა გაამართლოს მთელი დედრობითი სქესის პოლიტიკური და მოქალაქობრივი მონობა, იმ მოსაზრებით, რომ გათხოვილ ქალთა უმრავლესობა წელიწადში ერთხელ დროებით დედები ხდებიან? შვილები ქალებს თავიანთ იმედნუგეშად უნდათ და არა მონობის ჯაჭვების რგოლებათ, რომელშიაც უნდა გაიზბეს დედების სულიერი პიროვნება. მოქალაქე დედა სწორეთ შვილებს ეჭირვებათ, რადგან მხოლოდ თავისუფალი სწორ-უფლიანი მოქალაქე დედა აღზრდის ახალ მოდგმას, რომელსაც ჩაუნერგავს თავისი თავისუფალი სულის სიძლიერეს და მიმართავს მის აზროვნებას უმაღლეს სასიცოცხლო მიზნებისაკენ, და არა სამუშტკრივო და [illegible] მეორის ამოსაჟლეტათ, როგორც დღევანდელი სახელმწიფოების მონა დედების აღზრდილი თაობა. არსებითად ქალთა უფლების მტრებს, რომელთ შორის მომეტებული წილი მილიტარისტებია, უფრო ამის შიში აქვთ და მისთვის უფრთხიან ისინი ქალთა სწორ-უფლებიანობას, ვიდრე შვილების გულშემატკივრობისათვის.

დანარჩენზე შემდეგ.

ქალთა საკითხი.

რუსეთის ბედნიერმა რევოლიუციამ მოულოდნელად გადაატრიალა ბევრი მძიმე და ხელშეუხებელი საკითხები. ასეთი მძიმე და მივიწყებული საკითხი, რუსეთის ახლოწარსულში იყო ქალთა თანასწორობის საკითხი.

დღეს მრავალია ძალა-უნებური მომხრე სქესთა სწორ-უფლებიანობისა, რომელთაც ჯერ ისევ გუშინ სიცილად არ ყოფნიდათ ასეთი [illegible] საძლებლობა, და მისი რეალური განხორციელება ხომ ოცნება [illegible] ფანტაზთან მიაჩნდა, მაგრამ [illegible] სწერო ისტორიის შეტრი[illegible] შეარყია და შეაცვლევინა მა[illegible] ლი აზრი და შეხედულება [illegible] თა ემანსიპაციის მომხრეთა [illegible] გამრავლდა.

რუსეთში დღეს ეს საკითხ[illegible] ველადაა გადაწყვეტილი: ქალ[illegible] თივე სწორ უფლებიანი წევრი [illegible] ვისუფალი რუსეთისა, როგორ[illegible] ცი. ამ საკითხში სრული [illegible] რობა სწორუფლებიანობა [illegible] ქალთა სქესმა და საერთო [illegible] ნიერებასთან ერთად ჩვენ [illegible] ლიან განსაკუთრებულის სია[illegible]

ბით მივულოცოთ მას ეს წარმატება და გამარჯვება.

ქალთა უფლებას დღეს რუსეთში ჰყავს დარაჯად სოციალისტური პარტიები და დემოკრატიული ელემენ[ტები] ეს არი ძლიერი ძალა სამართლ[იანობისა] და თანასწორობისა, მაგრამ არ უნდა დავმალოთ, რომ ქალთა საკითხი მაშინ იქნება უფრ[ო] ღრმა შინაარსით და ძლიერი შემოქმედებით როდესაც თვის ინტერესების დაცვას, თვით ქალები შეუდგებიან. თავისივე საქმეს თვითონვე ჩაუდგებიან სათავეში შეგნებულად და შეერთებულად. არსებობს მთელი წყება პირდაპირი თავისებური საკითხებისა: ასეთია მაგალითად მუშათა საკითხი სადაც თავის ინტერესებს სათავეში უდგანან უპირველესად და უმთავრესად შეგნებული მუშები. არის გლეხთა საკითხი სადაც დარაჯად და თვის ინტერესების დამცველად იგივე სოფლის მშრომელი გლეხკაცობა უნდა ჩაუდგე[ს] თვის საქმეს სათავეში: ქალთა საკითხიც უპირველესად ქალებს ეკუთ[ვ]ნის, მათს შეგნებაზედ. შეკავშირებაზე და შეთანხმებულ მოქმედებაზედ არის დამოკიდებული მათი როლი დღევანდელ და მომავალ ცხოვრების სარბიელზედ.

ჩვენ შემცდარ მოსაზრებად მიგვაჩნი[ა] [ი]ს შეხედულება რომელიც ქალთა შეკავშირებაში და მათს საკუთარ მიზნის განხორციელებაში ძალთა დაქსაქსვას და საერთო მიზნის შესუსტებას ხედავს. ჩვენ პირიქით სასიხარულო მოვლენად, სასურველ ნა[ბი]ჯად მიგვაჩნია ქალთა ასეთი აქტიური, ფხიზელი მონაწილეობა უპირველესად ყოვლისა თავისვე წრეში.

ქალთა წრე—ქალებისათვის ეს ის ბუნებრივი და თავისუფალი ასპარეზია, სადაც თამამად ყოველგვარ გარეშე მიზეზთა აცილებით შესძლებენ თვისი მდგომარეობის გარკვევას გათვალისწინებას. ესაა პირველი საშვალება თვით გამორკვევისა, რომ შეგნებულ მებრძოლად გვერდში ამოუდგენ იმ მებრძოლ მამაკაცთა წრეს, რომელიც გულწრფელი მომხრენი არიან მათი სრული თავისუფლებისა.

მხოლოდ შეკავშირებულ, ორგანიზაციულ ძალას უწევს ანგარიშს ყოველი მოპირდაპირე და ასეთი ორგანიზაცია და შეკავშირება შეუძლიან მხოლოდ საკუთარი ინტერესებით გაერთიანებულ ელემენტს წრე იქნება იგი, თუ კლასი.

ქალებს კარგად უნდა ახსოვდესთ რომ მარტო არჩევნებში მამაკაცებთან ერთად გათანასწორება მხოლოდ ერთი იარაღთაგანი მომავალი სამართლიანობისა და სწორუფლებიანობის დასაცავად. მრავალი საჭირბოროტო კითხვები, საქვეყნო და საყოველთაო ხასიათის საკითხები წინ გვიდევს, სადაც საჭირო იქნება ჩვენი შეგნებული ძალა, თავდაცვა და ინტერესთა დაპირისპირება,

ემზადეთ ამ მომავალი ბრძოლისათვის. ემზადეთ საერთო და პირადი კეთილდღეობის გამარჯვებისათვის.

კერძოდ ჩვენი ცხოვრებისათვის და ქართველი ერის წარმატებისათვის, ქართველ ქალების ხმას და მის საზოგადო ასპარეზზე გამოსვლას განსაკუთრებულის სიამოვნებით უნდა შევეგებოთ.

ქალთა სულიერი ამაღლება, გონებრივი წარმატება, ცხოვრების საღი გაცნობა, ყოველმხრივი განვითარება და ყველა ამის კავშირი და შეთანხმებით დაგვირგვინება უდიდესი და უძლიერესი იარაღია—ნათელი მომავლის მოსაახლოვებლად.

ცხოვრება სარკეათ ნათქვამია. ჩვენი დღევანდელი ცხოვრებაც სარკეს წარმოადგენს. ქართველ ქალთა ხმა უეჭველად ჩაიხედავს ჩვენი ცხოვრების სარკეში და უეჭველად აღმოაჩენს იმ ნაკლს რომელიც ასე საგრძნობლად აფერხებს ჩვენი ცხოვრების სწორ მაჯის ცემას, მის ბუნებრივ განვითარებას, დაინახავს, გაითვალისწინებს და აიცდენს თავიდგან იმ ნაკლს რომელიც თან სდევს ჩვენ მამაკაცთა საქმიანობას ჩვენს მოქმედებას და შრომის ნაყოფიერებას.

მრავალ საერთო, საყოველთაო და საეროვნო საქმეში გვაკლია სულ უბრალო ზრდილე შეთანხმება, შეერთება და ჩვენს უნიანობას, ჭირვეულობას და განცალკევებულ მედიდურობას ეწირება მთელი ჩვენი შემოქმედებითი ძალა და ენერგია.

ქალთა წრე უნდა მიხვდეს მავნელობას ასეთი დაავადმყოფებული მდგომარეობისას ჩვენი ერისის, და უნდა შეეცადოს თუ ჩვენ განკურნებას ვერ შესძლებთ, თვით მაინც არ დასნეულდეს და დაავადმყოფდეს.

ქართველმა ქალმა ჩვენს შემცდარ ნაბიჯებს გვერდი უნდა აუხვიოს, მტკიცედ [...] თვისი უფლების აღდგენისათვის, შეგნებულად მოეპყრას ერის ტკივილებს, მის სრულ თავისუფლების განმტკიცებას და აღფრთოვანებით მხარი დაუჭიროს საყოველთაო სამართლიანობის და თანასწორობის იდეალს.

სალამი თქვენს შრომას? გამარჯვება თქვენს დიდ საქმეს!

ჯავახ-ფშაშა

ჩემს ამხანაგ ქალებს.

გაზაფხული ყოველ წლობით,
როს ყვაოდა სულს ატკბობდა,
მაგრამ ერთგვარ გაზაფხულსა
ჩემი გული სულ ნატრობდა.

—

და დღეს ნატვრა შემისრულდა
ამოშუქთა მზე ბრწყინვალე,
თავისუფალ სხივთა ფრქვევით
დაგვავიწყა სივალალე!

—

ბნელ ძალებს ფრთა შეეკვეცა,
არ ვინ გვივის ჩვენდა მტერად!
გამარჯვების სიო ჰქროლავს,
მოგველინა შვება ქვეყნად!!..

—

მზის კრიალმა გაანათა
გადაჟანტა ცას წყვდიადი
მის-და ნაცვლად აწ გვითენებს
სამუდამო განთიადი!.

—

ეს მოვლენა საერთოა
თანასწორად უნდა გვრწამდეს,
და ვეცადოთ ყველამ ერთად
სამუდმისოთ არ დაგვშორდეს!.

—

საზარელი მდგომარეობა.

მთავრობა და თეთრი მონები.

არაფერი გასაკვირია ის, რომ ჩვენი მთავრობა ეწინააღმდეგება ქალთა არჩევანთა უფლებას! მიზეზი მისი ანტისუფრაჟისტიული თეორიისა აშკარაა. ჩვენ მოველით ჩვენი მთავრობიდან ისეთსავე თანაგრძნობას ქალთა სწორუფლებიანობისადმი, როგორი თანაგრძნობასაც ველით თეთრი მონების ვაჭრებიდან.

საქმე იმაშია, რო თვითონ მთავრობა მუშაობს თეთრი მონების ჩამოყვანისათვის და გარყვნილების დაცვისათვის. აი მიზეზი რისთვისაც ის უფრთხის ქალთა არჩევანთა უფლებას და მით მათი კანტროლის ქვეშ ჩავარდნას.

[...] რომ ჩვენი მთავრობა უწევს [...] სამსახურს საზოგადოებას [...] ერთი პასუხის მგე[ბელი] [...] დედაკაცების მონობის [...] უდაო ფაქტია.

[...] ქალს არა აქვს საშვა[ლება] [...] არჩიონ წევრი პარლა[მენ]ტისა რომლისგმო ისინი [...] კანონის მფარველ[ობი]თ, რომ შეეძლოთ მიღება [...] ხელფასისა, რომელსაც [...]ბულობენ მუშა მამაკაცები [...] ხმის უფლებას წყა[ლო]ბით.

[ა]მავე მიზეზისა გამო ქალები [...]ულობენ მცირე ჯამაგირს [...] დაწესებულებებში. [მა]გრამ ეს კიდევ საქმარისი [...] ყველა [...]კუღმართობისა. მთავრობა პირდაპირ პასუხის მგებელია თეთრი მონების ვაჭრობაში. არებითად ის არის მამაკაცთა ბიწიერ კმაყოფილებისათვის საროსკიპოების მომწყობი არმიისა და ფლოტისათვის.

ობოლიციონისტების საზოგადოება, სახელმწიფო, რეგლამენტაციას გარყვნილებისას ინდიაში შემდეგ ნაირათ აგვიწერს ინდოეთის ჯარის სადგომებში პრაქტიკულათ გაყავთ შემდეგი სისტემა: 1) ადგილობრივი მთავრობა ნებას აძლევს გარყვნილებისათვის მიჩენილ ადგილობრივი საზოგადო ოჯახების გახსნას იმ პირობით, რომ ამ ოჯახთა გამგენი ემორჩილებოდნენ ჯარის სადგომის მიერ შემუშავებულს წესებს.

2. თუ რომ პოლკის ექიმი ბრიტინიის ჯარის კაცს იპოვნის ვენირიულად დასნეულებულს უნდა გამოიკვლიოს დასნეულების მიზეზი და თუ ასეთი იქნება ქალი. მას აძევებენ აღნიშნულ ადგილებიდან. და ან თავის ნებით უნდა წავიდეს ჰოსპიტალში.

ასეთი რეგლამენტით ბრიტონიის მთავრობა ჩადის მას, რაც არ უნდა ჩაიდინოს არც ერთმა მთავრობამ. ის მხარს უჭერს საროსკიპოების არსებობას, რომელისგამო საზოგადო ოჯახების გამგეთა მოქმედება ასეთს პირობებში სრულიად ლეგალურია, რაიც ხელს უწყობს ამ ოჯახებში მცხოვრებ ქალთა დაჩაგვრას. და იქ მოსიარულეთ კი ასეთი სისტემით აძლევს [ც]რუ გარანტიან უსაშიშროებისათვის, მიუხედავათ იმისა, რომ მცოდნე პირთაგან აღიარებულია შეუძლებლობა სხვა გზით ვენერიულ სენის აცდენისა გარდა მისი მიზეზის მოსპობისა.

ამბობენ, რომ მომეტებული წილი აღნიშნულ ოჯახის მონებისა ნამდვილი ბავშებია როგორ პოულობენ და რას უშვებიან მათ რაცა ისინი უიმედოთ სნეულდებიან, რის შემდეგ ბბ. აფიცრები და ჯარის კაცები მათ აღარ საჭიროებენ"?.

ბრიტანიის საერთაშორისო აბოლიციონისტების ფედერაციამ გამართა მიწერ მოწერა ინდოეთის მთავრობასთან და მოითხოვა ამ სამარცხვინო სისტემის გაუქმება..

სასირცხვო საქციელმა ბრიტანიის მთავრობის ამ ინდოეთელ ქალებთან, კიდევ უფრო უნდა ააღელვოს ინგლისელი ქალები ენერგიულ ბრძოლისათვის და ისე როგორც არასოდეს გადაწყვეტილათ მოითხოვინოს სწორუფლიანობა მათ.

მამაკაცთა მმართველობით ინდოეთელი ქალები იჩაგრებიან, მცირდებიან და იხოცებიან და ეს საშინელი დანაშაული კი მძიმე ტვირთად აწევს მათ უცოდველ ცოლებზე და შვილებზე მეტროპოლიაში.

აბოლიციონისტების კომიტეტი შემდეგ ფაქტს აღნიშნავს „დღეს ინდოეთში სდგას 70,000 ახალგაზდა ინგლისელი ჯარისკაცი. ინგლისიდან იქ იგზავნება ყოველ წლობით 13000. ასეთი ახალგაზდები.

5 წლის გარწვთნის შემდეგ [...] [ა]რ[ყ]ვნილების რეგლამენტაციაში ისინი იგზავნებიან უკანვე სოფლად და ქალაქებში დასათესად ვენერიულ სენისა.

აფიცრები ყოფილნი ინდოეთის ჯარში ბრუნდებიან თუ არა ინგლისში მომეტებულ წილათ იჭერენ საზოგადო თანამდებობას თვით პარლამენტამდე და შეაქვთ ეს საზარელი სენი თავიანთ წრეში, ისე როგორც მათს ქვეშევრდომებს მშრომელ ხალხში.

ქალებმა, რომ კარგათ ჩაუკვირდენ ყველა ამ ფაქტებს ჩვენს შორის არ დარჩებოდა არც ერთი ანტისუფრაჟისტკა. და იქნებოდა თუ არა მათში ანტიმილიტანკებიც ესეც საეჭვოა.

დეე, ჩაუკვირდენ ქალები ამ სიტყვების მნიშვნელობას, რომელიც ნათქვამი იყო დ-რ მარტინდალიდან.

აღნიშნულ ექიმი დიდი ხნის მცხოვრებია ინდოეთში, რომელსაც მინდობილი ჰქონოდა მთავრობის მიერ დაარსებულ საროსკიპოების chaklas როგორც იქ მას უწოდებენ თვალყურის გდება.

„მე არ შემიძლია, ამბობს ეს მოხელე,—სასტიკათ გავსაჯო ისინი. მრავალი ბიჭები და ჭაბუკები ჩამოდიან ინდოეთში სრულიათ ტანმრთელი და წესიერი.

პირველ აზრს გარყვნილ ცხოვრებაზე მათ უბადებთ მთავრობის chaklas-ები ზოგი მათგანი დრომდე თავდაჭერ[ი]ლია მაგრამ, როცა ხედავენ თავი-

მოგილოცავთ ამხანაგნო,
ის რაც მოხდა ტანჯულთ ბედით,
ჩვენც სურვილი გვისრულდება
და სამშობლო სდგება მკვდრეთით!

მებრალება მე დან-ძმანი
ვინც ვერ ნახა დრო ნეტარი,
ჩემი სული მას ულოცავს,
და მომისწრო ვით ნექტარი!

აწ კი წავალ მოსვენებით,
მათ ვაუწყებ მომხდარ ამბებს,
ვის სიცოცხლე მწარე ჰქონდა,
გავუხარებ ბნელ საფლავებს-

ქრისტინა დგებუაძისა.

გაზაფხული.

მარტში, გაზაფხულის სუნი მოგვე-
ფინა;
დატრიალდა ჯარა.
მერცხალმა გვახარა:
ზამთარს სული ძვრება, აეფუნგა
ბინა.
გულით მოველოდი ამ ბედნიერს
დღესა,
გამიჩნდა ჰალარა,
ეს არავინ მახარა,
მაგრამ, დღეს კი ველი ქვეყნად
სამოთხესა,
ზამთრის სუსხი, ბუქი სულის შე-
მხუთველი,
სისხლის გამშრობელი,
ძომშხამ მახჩობელი
აღიგვება ქვეყნათ.... ვიშ! გაზა-
ფხულს ველი.
მუხრუჭ-რკინის გირა, ხალხის გა-
საჭყლეტი
შენ კი გენაცვალე.
აღიგვება მალე,
წყდება ბორკილების ჯაჭვი განა-
ჰეჩი.
იძვრის ჭიაღუა, მოეფინა ია,
ჩიტები ჭიკჭიკობს,
ყორანი ღუღუნობს,
სტირის თავი! შავბედსა, თვალი და-
ფსებია,
ხალხი ფერხულს აბამს, შვენის ალტა-
ცება.
აბა მოდი ნახე,
გაუბრწყინდა სახე,
და ეს ალტაცება აწ აღარ და-
სცხრება.
ზამთრისგან ჩაგრული, ბედით განა-
მწარი
თუ კი ყველა ერი
გახდა ბედნიერი,
ბუქნას შევქნი მაშინ თუ რომ
მოვესწარი.

რ. საჯავახოელი.

3 მარტი 1917 წ.

გაზეთ „საქართველოს“ 104 №-რის წერილს გამო.

გაზეთ „საქართველოს 104 №-ში მოთავსებულია ყოვლად ყალბ მოსაზრებაზე დამყარებული წერილი „ქალთა ემანსიპაცია“ ვინმე გარიკისა. მართალია რედაქცია კომენტარიას უკეთებს მას, მაგრამ ჩვენ მაინც გვაინტერესებს თვით რედაქციის აზრი ქალთა საკითხზე, ვინაიდან ის ასეთ წერილებს ადგილს აძლევს თავის გაზეთში.

და სანამ თვით გაზეთ „საქართველოს“ ხელთმძღვანელნი თავიანთ აზრს არ გამოსთქვამენ ქალთა სწორ უფლიანობაზე' მანამდი ჩვენც დუმილით შეხვდებათ ისეთს უმწიფარ პუბლიცისტების წერილებს, როგორც არის ბ. ე' გარრიკის „ქალთა ემანსიპაციას“.

რედაქცია „ხმა ქართველი ქალისა.

ახალი ამბავი.

✦ სართსკიპო სახლი. აღმასრულებელმა კომიტეტმა განიხილა კითხვა სართსკიპო სახლის დაარსებისა ჯაქვის ხიდის გაღმა და მოსალოდნელი უსიამოვნების თავიდან ასაშორებლათ ამ უბანში სართსკიპო სახლის დაარსების ნება არ მისცა.

✦ ს. გულაში. აქ გაიხსნა ფოსტა ტელეგრაფის განყოფილება.

✦ სტუდენტთა კრება. კვირას 28 მაის საღამოს რვის ნახევარ საათზე ქალაქის გამგეობის დარბაზში მოხდება დასავლეთ საქართველოს მცხოვრებ უმაღლეს სასწავლებლებში მოსწავლე ახალგაზდობის დამხმარე საზოგადოების წევრთა კრება.

მისაბაძი მაგალითი.

პორუჩიკმა სამსონ კონსტანტინეს ძემ ბოლქვაძემ გამოუწერა ჩვენი გაზეთი „ხმა ქართველი ქალისა“ ერთი წლით საჯავახოს უფასო სამკითხველოს.

ჟურნალ გაზეთებიდან

— ემილ ვანდერველდი და დებრუკერი 16 მაის პეტროგრადიდან მოსკოვში ჩამოვიდა'

სვიატაპოლ მირსკის მამულის განადგურება.

მინსკში ჯარისკაცებმა გაანადგურეს სვიატაპოლ მირსკის მამული. სარდაფებიდან ამოასხეს ღვინო და სპირტი, მრავალი ნი[illegible] გაიტაცეს.

ჯარის კაცთა დეპუტატების მოწვევამ მათზე ვერავითარი გავლენა ვერ იქონია.

ჩვენი გაზეთი.

არ ვიცი, რომ რომელიმე მიმართულების პრესას იმდენი ამბავი გამოეწვიოს საზოგადოებაში, როგორიც ჩვენმა გაზეთმა: „ხმა ქართველი ქალისამ“ გამოიწვია. მრავალი სხვა და სხვა აზრები ტრიალებს ამ გაზეთის შესახებ.

1) ზოგი ამბობს:—გაზეთი უპარტიო არ უნდა იყოს, ეხლა უპარტიობა არ შეიძლებაო.

3) ზოგი:—რა საჭირო იყო ქალებისგან ცალკე გაზეთის დაარსება, განა გაზეთები ცოტაა, სადაც შეგვიძლიათ მონაწილეობის მიღება, ქალებსაცო; **ზოგი—დაიქცა, ბატონო,** ოჯახი, ქალები გაზეთებსა და კლუბებს უნდებიან და სახლ-კარისთვის ვისღა სცალიან.

4) ზოგს კიდევ ქალების სინაზისა და მომხიბვლელობის დაკარგვის ეშინია, გაზეთებისა და კლუბების მეოხებით! ყველა ამას ამბობენ საუბედუროდ არა მარტო შეუგნებელნი, არამედ განათლებულებს რომ უწოდებენ თავის თავს ისეთებიც! ამას ამბობენ არა მარტო ზოგიერთი მამაკაცები—,ჰოი საკვირველებავ, —ქალებიც კი! ყველა ამ ცნობის მოყვარე სხვა და სხვა. კატეგორიის ხალხს ჩვენ ცალკ—ცალკე პასუხს

...თ მეგობრებს და უფროს აფიცრებს ასეთს ოჯახებში მოსიარულეთ და როცა მათ უხსნიან, რომ საქმით თვალყურის გდება მათ იხსნის ყოველი ჭირისაგან ადრე თუ გვიან ისინიც მათ მაგალითს მიბაძვენ".

ასეთი წესების წინააღმდეგ ერთად ერთი საშუალებაა ქალთა უფლების ხმა, როცა პოლიტიკური უფლებით აღჭურვილი ქალები ვერ მოითმენენ თავიანთი დების ასეთს ექსპლოატაციას და როგორც ბუნებრივი დამცველი მოდგმისა და ბუნებრივი კანონმდებელი ზნეობისა,—მოქალაქური უფლებით და ვძნობით გამსჭვალულნი შთააგონებენ დედაკაცებსა და მამაკაცებს, რომ სქესობრივ საქმეს მიეპყრან პატივისცემით სიწმინდით და სიფაქიზით.

(რას ფიქრობენ ქალები.)

მთელი მოდგმა ქალებისა სდუმდნენ, მაგრამ ამ დუმილში ისინი ფიქრობდნენ. დღეს დადგა დრო ამ ფიქრების სიტყვათ გარდაქცევისა.

ეხლა მამაკაცების რიგია, რომელნიც ამდენ ხანს ასე ბევრს ლაპარაკობდნენ მოისმინონ ის, რაც ქალებსა აქვს სათქმელი ცხოვრებაზე და მის საკითხზე. მსოფლიოში, რომელშიაც დასახლებულია ქალ-ვაჟნი საკითხი სქესთა ურთიერთობისა თავისთავად დიდ ადგილს იჭერს როგორც ქალების ისე ვაჟების გონებაში.

ერთი აზრი, რომელსაც ქალები თანამედროვე საკითხათა სთვლიან—არის ის რომ მოსპობილი იქმნას პროსტიტუცია.

მათ ეტყვიან და ეუბნებიან კიდეც რომ ეს შეუძლებელი საქმეა. მაგრამ ამის პასუხათ ქალები გარდაწყვეტილი სახით განუმეორებენ მათ: პროსტიტუცია უნდა იქნას მოსპობილი!!

მათ არწმუნებენ, რომ წარსულში არა ერთხელ ცდილან პროსტიტუციის შებრძოლებას, მაგრამ ეს ცდა ყოველთვის მარცხდებოდა და დამარცხდება კიდეც, სანამ არსებობს ქვეყნიერება.

ასეთს არგუმენტზე ჩვენ ერთობ უბრალო პასუხი გვაქვს: „თქვენ არასოდეს არ ცდილობდით პროსტიტუციის მოსპობას და რასაკვირველია ვერც მიზანს აწევდით. თქვენ სცდილობდით მისი გარეგნული ნიშნების მიმალვას, მაგრამ ნამდვილ საშუალებას მის მოსასპობლათ არას ოდეს არ ღებულობდით. მამაკაცები გარეგნულად, დასანახავათ მებრძოლნი პროსტიტუციასთან, ყოველთვის ულოლიავებდნენ რწმენას რომ პროსტიტუცია საჭიროა და რომ გარყვნილება და თავდაუჭერლობა კანონიერია მათთვის.

ნამდვილი მკურნელი და მომსპობი პროსტიტუციისა არის განმტკიცება ქალთა უფლებისა და აღზრდა მამაკაცებისა. ქალების ხასიათის განმტკიცება შეუძლია, მათ უმაღლეს შეგნებას თავის პირადობის მნიშვნელობაზე.

მისაკუთრა რა ბუნებამ ქალებს უმთავრესი როლი მოდგმის გასაგრძელებლათ, მით გამოყო ისინი განსაკუთრებულ საპატიოთ. უდიდესი საკითხი დედებრივობისა ცხადია მინდობილი ჰქონდა არა ნაკლებ ჭკვიანსა და ნაკლებ ღონიერ სქესს.

ამისთვის მათი დედობრივობის უტყარი მოწმობს მათ სიცოცხლის ძალას და განსაკუთრებულს ღირსებას. თუნდაც, რომ არ ყოფილიყო სხვა საბუთი გარდა ამისა ქალებს ყოველთვის უფლება ჰქონდათ სიამაყისა, რომ ისინი დედაკაცებია. ქალებმა უნდა გაკიცხონ და კიცხავენ კიდეც ყოველ კანონს და ჩვეულებას, რომელიც ამცირებს მათ მნიშვნელობას და მიუსჯის მის სქესს სოციალურსა და პოლიტიკურ მონობას.

ქალთა მონობა არის შეურაცყოფა დედობრიობისა რაიც მოთმენილი არ უნდა იქნეს. ამავე საფუძველით გაკიცხული უნდა იქნეს პროსტიტუციაც. არა მარტო მისთვის უნდა იყოს მოსპობილი პროსტიტუცია, რომ ის ქმნის მონებს და თანაც გაძევებულთ მონებსაც გარყვნილებისათვის მოსახმარებლათ, რომლითაც შეურაცყოფენ მათ უმაღლეს სქესობრივ ფუნქციას, არამედ კიდევ მისთვის, რომ ის სწამლავს მამაკაცის შეხედულობას სქესთა დამოკიდებულებაში თვით პატიოსან ქალებთანაც-კი. გარდა იმისა, რომ პროსტიტუციაში, როგორც ჩვენ მრავალ ჯერ განვიმეორეთ იმალება სქესობრივი სენი რომელთაც ავათმყოფდება ქალები და რომელთ ტანმრთელობა და დედობრივობა მისი წყალობით იმსხვრევა.

როცა დედობრიობა დაიჭერს შესაფერს ადგილს პროსტიტუციაც მოისპობა. და ეს დღე დადგება მხოლოთ მაშინ, როცა დედაკაცს ჩასთვლიან პიროვნებათ და ადამიანურ არსებათ და არა მარტო სქესათ.

წარმოდგენა, რომ დედაკაცები არსებობს სქესობრივი მიზნისათვის და მოდგმის გასაგრძელებლათ მრავალი მამაკაცის თვისებაა, რომელნიც შესახედავათ ვითომდა იღწვიან ქალებზე და მოდგმაზე. და ასეთს მათ წარმოდგენაში უმთავრესად იმალება მიზეზი პროსტიტუციისა და ბიწიერებისა. „რადგან ქალები წარმოადგენენ მხოლოდ სქესობრივ არსებას, მუსაიფობს გარყვნილი მამაკაცი, ის ქალები რომელნიც დედები არ არიან, არაფერში არ გამოდგებიან გარდა ჩვენი ბიწიერი კმაყოფილებისათვის".

მამაკაცებმა და მათ რიცხვში სხვადა სხვა სოციალურმა რეფორმატორებმა უნდა გაიგონ, რომ დედობრივობა ებოძათ ქალებს ბუნებიდან სხვა ნიჭთან ერთად.

დედობრივობა შეესაბამება მამობრივობას და არა სხვა რომელიმე ნიჭსა და თვისებას მამაკაცისას. მართალია ბავშის გაჩენა ქვეყნათ შთანთქავს დიდს ნაწილს ქალის სასიცოცხლო ძალისას, მაგრამ ეს ძალა მიცემული აქვს მას ბუნებიდან განსაზღრული მიზნისათვის.

აზრი, რომ დედაკაცი ბუნებრივად სუსტია არის უდიდესი დაბნეულობა. ცხადია ეხლანდელს დროში ძალა ბევრი ქალებისა ხელოვნური მიზეზისა გამო თვალსაჩინოთ სუსტია მაზე რაც უნდა ჰყოფილიყო ის, მაგრამ ეს ხელოვნური მიზეზები უნდა მოისპოს. ერთი ამ მიზეზთაგანი, როგორც ჩვენ აღვნიშნეთ არის სქესობრივი ავათმყოფობის სიდიადე, რომელიც ამსხვრევს დედაკაცის ტანმრთელობასა და ძალას.

არა საკმარისი ვარჯიშობა, ანტიგიგიენური ტანისამოსი და სხვა მზგავსი მიზეზები ხელს უწყობენ ქალებს...

მივცემთ ერთხელ და სამუდამოდ. პირველს—ქალების გაზეთი უნდა იყოს სწორედ უპარტიო, როგორიც არის დღეს ის, იმიტომ რომ ყოველ ქალს, რა წრესაც უნდა ეკუთვნოდეს იგი აქვს თავისი განსაკუთრებული ტკივილი-ქალთა საკითხი, რომლის გარშემო უნდა შემოკრბენ ყველა ქალები განურჩევლათ პოლიტიკური რწმენისა. მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ ამ გაზეთის თანამშრომლებს არ ჰქონდეს თავისი განსაზღვრული პოლიტიკური სოფლმხედველობა;.. მეორეს—სწორეთ საჭირო იყო ქალებისგან ცალკე გაზეთის დაარსება, რომ მეტის ინტერესით მოეკიდონ თავის საქმეს ქალებმა და სწერონ განსაკუთრებით თავიანთ ჰირ-ვარამზე. ქალთა საკითხი ისე როგორც მუშათა საკითხი,-ცალკე წამოაყენა ცხოვრებამ, და თუ კი ამ უკანასკნელისათვის აუარებელი ჟურნალ გაზეთები არსებობს, რა მოხდა რომ პირველისათვის ერთი გაზეთი არსებობდეს?! რად მიაჩნიათ ეს გასაკვირალად ზოგიერთებს?! განა ქალების გაზეთი, როგორც მას უწოდებენ,-იმას ნიშნავს, რომ შიგ მამაკაცებმა მონაწილეობა არ მიიღონ? პირიქით, ჩვენ მოხარული ვიქნებით, თუ მამაკაცები იდეურ დახმარებას გაგვიწევენ.

მესამეს—არა, ბატონებო, ქალების კლუბებისა და გაზეთების დაარსებით ოჯახი კი არ დაიქცევა—აშენდება: შეგნებული ქალი უფრო კარგად, გონივრად მოუვლის ოჯახს, ვიდრე შეუგნებელ-უვიცი; შეგნებული ქალი უფრო კარგ აღზრდა განათლებას მისცემს შვილებს, ვიდრე შეუგნებელ-უვიცი; შეგნებული ქალი უფრო გრძნობიერად-გონივრად მოეპყრობა თავის ქმარს, უფრო გაიგებს მის ტკივილებს, ვიდრე შეგნებული უვიცი!... ვერ წარმომიდგენია, როგორ უნდა იცხოვროს ყოველ მხრივად გონება განვითარებულმა მამაკაცმა ერთ ჭერ ქვეშ გონება დახშულ ბნელ ქალთან? როგორ უნდა ამოირჩიოს ასეთი ქალი ცხოვრების ამხანაგად და არ სცდილობდეს მის გონებრივ განვითარებას. რომელიმე სასწავლებელში კურსის დამთავრება კიდევ არ ნიშნავს ყოველ მხრივ გონებით განვითარებას: მარტო მშრალი სასწავლო წიგნები ბევრ არას აძლევენ ადამიანს!

მეოთხეს—ქალი სინაზესა და მომხიბლველობ ს ეს ბუნებრივი თანდაყოლილი თვისება არ იკარგება გონებრივ განვითარების მიღებით. ბუნებრივობას მასში ვერ მოსპობს ვერავითარი ძალა! არც კაცებიდან გამოყოფას (ავტანომია რუსეთიდან გამოყოფას ნიშნავსო იმას სავით!) ნიშნავს ქალების მიერ გაზეთებისა და კლუბების დაარსება, არამედ მათი საშვალებით ამაღლებას მამაკაცების გონებამადე. დასასრულ, ვიტყვით, რომ ეს დაუსრულებელი მითქმა-მოთქმა ქალების შესახებ იმის მიზეზია რომ საზოგადოების ფართო ნაწილი ჯერ კიდევ მოუმწიფებელია, ვიწროა მისი აზროვნების ჰორიზანტი და ვერ შესჩვევია, ვერ წარმოუდგენია ქალის აქტიური გამოსვლა ცხოვრების ასპარეზზე. ქალი ქალათ(?) უნდა„ იყოს იმუშაოს ოჯახში და საზოგადოებაში მ. კაცებთან ერთად, რომელიც იზრუნებენ მისთვისაც"-ო, ამბობს მისი ლოლიკა, ჩვენ კი ამაზე ვუპასუხებთ მწერლის ბრძნული სიტყვებით.: „ТОМУ, КТО САМЪ МОЛЧИТЬ И ЭХО НЕ ОТВѢТИТЬ."

ნინო ნადირაძე.

სოფ. სიქთარვა.

(ზემო იმერეთი)

ჩვენ მივიწყებულ სოფელშიაც შემოანათა განთიადის მაცოცხლებელმა სინათლემ, ჩვენც მრავალ საუკუნოებით ღვთის ამარათ სოფლის ქალებმაც ვიგებეთ ახალი წესწყობილების ნაყოფი. შაბათს 20 მაის ამხ. გალინა ის. ას· ქოჩიაშვილის თაოსნობით მოწვეული იქნა ადგ. ქალთა კრება რომლის მიზანი იყო სოფლის ქალების საზოგადოებრივი ცხოვრების ფერხულში ჩაბმა და მონაწილეობა. თფილ და გრძნობიერი სიტყვებით მიმართა მათ ქოჩიაშვილის ასულმა და ჰაუხსნა ქალებს დღევანდელი მომენტის დიადი მნიშვნელობა, და გადავიდა კრებისათვის განსამარტებელ საკითხებზე რომლის წინ ახსნილ იქნა კრებისათვის საჭირო პირების არჩევა და მათი მოვალეობა. არჩეულ იქნა თავმჯდომარეთ გ. გოჩიაშვილის ასული მდივნათ პატული შანიძის ასული, მაჭავარიანისა და ამხანაგი ქალები.. სირინო ვერულაშვილის, ანა ცხადაძის, ანა დევიძისა, ვერა კახიძისა, პეპელა ჯულელისა, თაფანა ამაშუკელი თამარა პატარიძე, ნუცა შოთაძე, პისიტია კვატაია, მარო აბჟანაძე. ერთ ხმათ გადაწყვეტილი იქნა კრებაზე მამა კაცების დაშვება, რის შემდეგ გაირჩა რამოდენიმე საჭირო კითხვები და რადგანაც საერთო რეზოლუციები არ გამოგვიტანია, (დროის) უქონლობის გამო, გადავდევით უფრო ვრცლად მათი განხილვა მომავალ კვირისათვის და დიდი ნასიამოვნები დავიშალენით. არ შემიძლია არ დაუმატო, რომ ამ კრებამ ყველა დამსწრე პირებზე ძრიელი შთაბეჭდილება დასტოვა. თავმჯდომარის მხურვალე სიტყვამ და ბ. იონა მაჭავარიანისამ მრავალი იმედი ჩაგვინერგა. დიდი მადლობის ღირსია ამხ. ქოჩიაშვილი ასეთი სიმპატიური წრის დაარსებისთვის აგრეთვე ამხ. დავით ვახტანგის ძე კახიძე, რომლის მოქმედებამ ყველა აღტაცებაში მოგვიყვანა ის თავგამოდებით მიუწოდებდა ქალებს: გამოდით, გამოდით გაგითენდათ გაიხარეთ"-ო. აგრეთვეა-მოწაფე მირდატი და მასწავლებელი მიხა გოჩიაშვილვილები, რომლებიც თანაგრძნობას გვიწევდენ საქმის მოწყობაში. უნდა აღვნიშნოთ, ისეც რომ ქალთა კრებამ არა სასურველი შთაბეჭდილება მოახდინა ზოგიერთ ვაჟბატონებზე, რომლებმაც სხვადა და სხვა მოსაზრებისა—გამო ასტეხეს აურ-ზაური, მაგრამ იმედია დღეს უკვე შეგნებული ქალები არ აყვებიან შავრაზმულ აზრებს და მედგრათ განაგრძნობენ წინსვლას, პირველი არაა მათი ასეთი გამოსვლები, მაგრამ ამით ჩვენი უფლების მტრები ვერ შეგვაშინებენ·

სიქვარეველი მანდილოსანი.

ამხანაგო რედაქტორო!

ჩვენ, პროვინციის ქალები, დიდს სიხარულს გამოვთქვამთ, რომ ჩვენს ქალებში ფეხს იკიდებს ემანსიპაცია, რადგან ,,ხმა ქართველი ქალისა'' ემსახურება სწორედ ამ დიად კაცობრიობისათვის მნიშვნელოვან იდეას, დარწმუნებული ვართ, რომ იგი არ იქნება ჯერ მატერიალურის მხრით უზრუნველყოფილი, ამიტომ ვიღებთ ჩვენს წვლილს, ვეცდებით შემდეგშიც მოვეხმაროთ მას ამა თუ იმ სახით.

სია შემომწირველთა:

ალექსანდრე კვარაცხელია — —	3 მან.
ქუჩა დეკანოსიძე —	3 ,,
ტრიფონ თაბუკაშვილი	2 ,,
ლეონტი ჰაპაშვილი —	2 ,,
ბიკტორ ჩაჩიბაია —	2 ,,
დათიკო კვინიკაძე —	2 ,,
ილია რომანაშვილი —	2 ,,
სეფე ლეჟავა —	2 ,,
ალექსანდრე კიკნაძე —	1 მ 50 ,
ნიკო დეკანოსიძე —	1 მ. ,,
პელო დეკანოსიძე —	1 ,, კ.
ალ. მაისუროვი —	1 ,, ,,
სოკ. ძიმისტარიშვილი —	1, ,,
ვერა გეწაძე —	1 ,,
ვალენტინა ლომსაძე —	1 ,,
ამბერკი წიქარიშვილი —	1 ,,
დავით გორგაძე —	1 ,,
იაკინ. მასხარაშვილი —	1 ,,
პროფ. სკ. გამ. პარასკევა აბაშიძე ასათიანისა —	1 მ. ,,
მელიკო გუნცაძე	1 ,,
კოტე ნიკოლაიშვილი —	1 მ.
ლიდა კიკნაძე —	,, 50 კ.
კალერია ბოჭორიშვილი	50 ,,
თამარა კვირიკაშვილი —	50 ,,
ვასილ ლომსაძე	50 ,,

აკულანა ხარაძე

—

წესწყობილებაში ჩვენ ვხედავთ, რომ ქალები გარდა შვილოსნობისა ასრულებენ უმძიმესა და ტლანქ საქმეს. მხოლოდ როცა ხელფასის მომატების საკითხი დგება, როცა ქალები თხოულობენ მონაწილეობის უფლებას უფრო მაღალს თანამდებობაზე მაშინ წამოგვიყენებენ ხოლმე არგუმენტს, რომ დედობრიობა ხელს უშლის ქალვაჟთა თანასწორობას.

ამისთვის ვიმეორებთ რომ ქალებმა მიიღონ თავისუფლება და თანასწორობა მამაკაცებთან დამოუკიდებლათ ყოველი საკითხისა დედობრიობაზე და სქესზე, საჭიროა, როგორც მიუცილებელი ნაბიჯი, გაუქმება პროსტიტუციისა. რომ მამაკაცებმა დაიმორჩილეს და დასჩაგრეს ქალები, რომელთაც უწევენ ეკპლოატაციას ბიწიერების მიზნით უფრო მისი მიზეზია, რომ ისინი დარწმუნებული არიან, რომ დედაკაცები მათზე დაბალი არსებანია. პროსტიტუციის გაუქმება საჭიროა მათვის, რომ მამაკაცებმა მიეჩვიონ ქალთა პატივისცემას, არა მარტო, როგორც დედებისა, არამედ შეხედონ მათ, როგორც თანასწორ ადამიანსაც.

მეორე თვალსაზრი არის ეკონომიური. ქალები უფრო და უფრო რწმუნდებიან იმაში რომ, როგორც შეუღლებაში ისე მის გარეშაც ისინი უნდა იყვნენ ეკონომიურად დამოუკიდებელნი. და არ შეიძლება არსებობდეს კითხვა, რომ ისინი ცხოვრობდენ თავისი სქესის გაყიდვით, რომ ყოველი შეხსენება სქესის გაყიდვისა არის შეურაცყოფა მისი ადამიანური ღირსებისა.

რაც შეეხება [illegible] ებს ისინი უნდა იყვნენ უზრუნველ ყოფილი თავის ხელისა და ტვინის შრომით. ცხადია, რომ მამეტებული წილი თეთრი მონებისა ვარდებიან გარყვნილობაში ეკონომიური შევიწროებით, იმ სამათხოვრო ხელფასით, რომელითაც ჯილდოვდება მათი შრომა, ანდა სამუშევარის უპოვნელობით. ამისათვის უფლება ქალებისა, რომ იცხოვრონ საკუთარი შრომით არის ერთი უმთავრესი პუნქტი მათი თავისუფლების ხარტიისა რაც შეეხება გათხოვილ ქალებს აქაც მათი მდგომარეობა არ არის უკეთესი. ყოველ საჭირო მოთხოვნილების დაკმაყოფილებაში ცოლი დამოკიდებულია ქმრისაგან რაც ხდის ხშირად უბედურად შეუღლებას.

სოციალური რეფორმატურები, რომელნიც აგრე დიდს მნიშვნელობას აძლევენ ეკონომიურ მხარეს ყოველ პრობლემაში პირველად უნდა აღიარონ, რომ სოციალური პირობების შესაცვლელად საკმარისი არ არის მარტო ერთი ქმრის საშვალების გაუმჯობესება, რომ თითეულ სრულ წლოვან ქალ ვაჟს, ცოლსა და გაუთხოვარს უნდა ჰქონდეს ეკონომიურათ დამოუკიდებელი ცხოვრება. მიუხედავათ ამისა თვით ისინი ქადაგობენ რეაქციონერ თეორიას, რომ ქმრიანი ქალები არ უნდა იყვნენ ეკონომიურად დამოუკიდებელნი.

სისტემა, რომლის ძალით გათხოვილი ქალი უნდა ღებულობდეს ყველაფერს ქმრისაგან, და საზრდოებდეს მისი ხელით წარმოადგენს დიდს ზღუდეს სქესობრივ მონებისათვის და ამაგრებს პროსტიტუციას რომლის ძალით მამაკაცები ფიქრობენ: ქალმა როგორც ცოლმა გაიყიდა თავი მისთვის, რომ იპოვოს სამუდამო საზრდო. გაუთხოვარმა კი ასეთივე პირობით დროებით უნდა შეუერთდეს მამაკაცს.

ეს იმას არ ნიშნავს, რომ გათხოვილი, ქალი იმდენს არ მუშაობდეს, რაც მის საჭიროების დასაკმაყოფილებელს ფასად არ ღირდეს.

მუშაობა გათხოვილი ქალისა მრავალნაირია: მზარეულობა, რეცხვა, კერვა, ყიდვა წმენდვა, ბანვა, ოჯახისა და ბავშების მოვლა. ქმრის კარიერისათვის ხელის შეწყობა და სხვა. ყველა ამ სხვა და სხვანაირ შრომას, რომელსაც ეწევა გათხოვილი, ქალი აქვს თავის საფასური. ამისთვის სამართლიანობა მოითხოვს, რომ ცოლი ღებულობდეს იმავე ქირას ფულით, რომელსაც ღებულობს დანარჩენი წევრი საზოგადოებისა.

კოოპერატული ოჯახობა არათუ შეუმსუბუქებს დედაკაცს შრომას, არამედ ასწევს ოჯახის კომფორტსაც. კოოპერატული სისტემა ოჯახობისა არის ისეთი სისტემა, რომელიც ყოველი მხრით ხელშეწყობილი უნდა იყოს იმ პირთაგან, ვისაც სურს ქალთა სრული ემანსიპაცია.

კრისტაბელ პანკჰერსტი

(შემდეგი იქნება)

— —